

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Obdo/50/2016                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7913214265                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.01.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Beáta Miničová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:7913214265.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, zastúpeného zamestnancom JUDr. Jurajom Palušom, proti žalovanému: Mestský podnik služieb Čierna nad Tisou spol. s r.o., so sídlom Zimná 412, 076 43 Čierna nad Tisou, IČO: 36 787 108, o zaplatenie 8 574,34 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 18. marca 2016, č. k. 4Cob/147/2015-139, takto

### rozhodol:

- I. Dovolenie odmieta.
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „prvoinštančný súd“, „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“), rozsudkom zo 6. marca 2015, č. k. 12Cb/13/2014-92, žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobcovi sumu vo výške 6,45 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol. Výslovil, že o trovách konania účastníkov rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie zistil, že účastníci konania uzatvorili dňa 1. januára 2012 zmluvu o dodávke plynu, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal odoberať plyn od žalobcu, za plyn mu riadne platiť a zároveň sa žalovaný zaviazal dodržiavať minimálne a maximálne dohodnuté množstvá dodávaného plynu. Súčasťou zmluvy boli aj obchodné podmienky účinné od 1. januára 2012, z bodu 1.4. týchto podmienok vyplýva, že prevádzkovateľom distribučnej siete je plynárenský podnik oprávnený na distribúciu plynu - SPP-distribučná a.s., Bratislava. V konaní nebolo sporné, že SPP-distribúcia a.s., ako prevádzkovateľ distribučnej siete, uložil žalobcovi povinnosť uhradiť sumu 528 750,72 eur z dôvodu, že odberné miesta, pre ktoré žalobca plyn dodával, prekročili ročné množstvo spotrebovaného plynu, ktoré určil SPP-distribúcia a.s. ako prevádzkovateľ distribučnej siete vo svojom cenníku č. P1/20102 z 21. decembra 2011, ktorý bol platný od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012. Podľa tohto cenníka žalobca bol povinný uhradiť pre prevádzkovateľa distribučnej siete - SPP-distribučná a.s., Bratislava za prekročenie spotreby plynu za každé odberné miesto nad limit 60.000 m3 plynu aj po zohľadnení 15 % tolerancie, teda spotrebu nad 69.000 m3 plynu, po 8 574,34 eur. Táto suma 8 574,34 eur je predmetom vymáhania

v tomto konaní.

3. Ďalej okresný súd zistil, že žalobca poukázal pre SPP-distribúcia a.s. sumu 637 095,74 eur. Žalobca ďalej predložil súdu zoznam všetkých odberných miest žalovaného, u ktorých došlo k prekročeniu spotreby plynu za rok 2012 nad hranicu 69.000 m<sup>3</sup>. U žalovaného došlo k spotrebe plynu v roku 2012 v rozsahu 71.393 m<sup>3</sup>, čo je len o 2.393 m<sup>3</sup> nad limit 69.000 m<sup>3</sup> stanovených prevádzkovateľom distribučnej siete. Znamená to, že miera prekročenia limitu u žalovaného oproti ostatným 74 odberateľom plynu, u ktorých došlo k prekročeniu určeného limitu, je úplne zanedbateľná.

4. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ustanovení § 409 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý upravuje kúpnu zmluvu medzi podnikateľmi, § 453 Obchodného zákonníka o povinnosti kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu. Súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalovanému nevznikla povinnosť uhradiť pre žalobcu jednorazový vymáhaný poplatok 8 574,34 eur, ale iba sumu zodpovedajúcu miere prekročenia povinnosti, ktorá pre žalovaného vyplývala zo zmluvy o dodávke plynu a z obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný sa zaviazal dodržiavať právne predpisy, ktorými sa upravuje maximálny limit spotreby plynu, Cenník prevádzkovateľa distribučnej siete SPP-distribúcia a.s. na rok 2012. Okresný súd nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalovaného, že pre neho sú záväzné iba limity odberu plynu dohodnuté v zmluve so žalobcom a nie predpisy vydané prevádzkovateľom distribučnej siete SPP-distribúcia a.s., pretože žalovaný v zmluve so žalobcom sa zaviazal dodržiavať ustanovenia obchodných podmienok a aj predpisy vydané prevádzkovateľom distribučnej siete SPP-distribúcia a.s.. SPP-distribúcia a.s. stanovila pre odberné miesto žalovaného limit 69.000 m<sup>3</sup> a nebolo sporné, že žalovaný tento limit prekročil o 2.393 m<sup>3</sup>.

6. Okresný súd považoval konanie žalobcu za konanie, ktoré je v rozpore s obchodnými zvyklosťami a so zásadou poctivého obchodného styku, ak žalovaný prekročil limit spotreby plynu nad 69.000 m<sup>3</sup> v roku 2012 len v pomerne malom rozsahu a žalobca mu predpísal rovnaký sankčný poplatok ako pri prekročení u ostatných subjektov, u ktorých miera prekročenia bola vyššia. U niektorých subjektov, s ktorými mal žalobca uzatvorenú zmluvu došlo k prekročeniu limitov od 150.000 m<sup>3</sup> až do 800.000 m<sup>3</sup> za rok 2012 a žalobca im predpísal rovnakú výšku sankčného poplatku za toto prekročenie ako u žalovaného, ktorý prekročil tento limit len o 2.393 m<sup>3</sup>. Súd prvej inštancie uviedol, že sám žalobca v písomnom podaní z 15. decembra 2014 uvádza, že podľa tabuľky č. 2 v cenníku PDS platnom od 1. januára 2012 bola ročná sadzba za dennú distribučnú kapacitu na odbernom mieste do 1,5 mil. m<sup>3</sup>/deň pre tarifnú skupinu S, stanovená v sume 3,9696 eur. Po vynásobení hodnotou 1.800 m<sup>3</sup> na deň je podľa žalobcu výsledkom suma platby za prekročenie distribučnej kapacity vo výške 7 145,28 eur. Aj napriek tomu žalobca uplatňuje nároky vo výške paušálnej platby u všetkých subjektov rovnakou mierou bez ohľadu na mieru prekročenia distribučnej kapacity a súd sa nestotožňuje s jeho záverom, že je irelevantné posudzovať opodstatnenosť výšky tejto platby vo vzťahu k miere prekročenia distribučnej kapacity. Súd prvej inštancie preto previedol samostatný výpočet, na základe ktorého prekročenie spotreby plynu u žalovaného o 2.393 m<sup>3</sup> pri stanovenom ročnom sankčnom poplatku 8 574,34 eur predstavuje sankčný poplatok iba 5,3801 eur a po zvýšení o 20 % DPH je to sankčný poplatok 6,45 eur. Preto miera prekročenia spotreby na jeden deň je 62,2 m<sup>3</sup> (2393:365). Podľa údajov žalobcu v uvedenom podaní je teda sadzba za 1 m<sup>3</sup> prekročenia 0,022 eur, takže pri 62 m<sup>3</sup> za jeden deň je to 0,1474 eur. Takto potom za jeden rok vychádza pre žalovaného úhrada 5,38 eur sankčného poplatku po zvýšení o 20 % DPH je to 6,45 eur.

7. Súd prvej inštancie preto vyhovel žalobe len v časti a zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi iba 6,45 eur sankčný poplatok a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú.

8. Okresný súd vyslovil, že o trovách konania účastníkov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, pretože účastníci konania do rozhodnutia prvoinštančného súdu nepredložili vyčíslenie trov konania, ktoré si v konaní uplatnili.

9. Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“), na odvolanie žalobcu, napadnutým rozsudkom z 18. marca 2016, č. k. 4Cob/147/2015-139 rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti potvrdil. Ďalej odvolanie žalobcu proti výroku o povinnosti žalovaného uhradiť žalobcovi 6,45 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, odmietol.

10. Odvolací súd zdôraznil, že v bode 4.7. obchodných podmienok žalobcu účinných od 1. januára 2012, teda v čase podpisu predmetnej zmluvy účastníkov konania nie je dohoda účastníkov konania o povinnosti uhradiť žalovanému jednorazový poplatok za prekročenie stanovených hraníc spotreby plynu za rok 2012. V tomto bode 4.7. obchodných podmienok je uvedené, že žalovaný ako odberateľ je povinný zaplatiť žalobcovi ako dodávateľovi spolu s cenou za dodávky plynu aj ďalšie s predmetom zmluvy súvisiace platby, ak žalovaný svojím odberom plynu alebo iným konaním, alebo nekonaním spôsobil vznik skutočnosti a potrebu uskutočnenia ďalších úkonov zo strany dodávateľa alebo prevádzkovateľa distribučnej siete a tieto sú spoplatňované podľa príslušného cenníka, resp. prevádzkového poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete a ak vznikne žalobcovi ako dodávateľovi povinnosť také platby uhrádzať pre prevádzkovateľa distribučnej siete. Toto dojednanie nie je jasným dojednaním, aké ďalšie platby má žalovaný povinnosť uhrádzať žalobcovi.

11. Krajský súd ďalej uviedol, že počas trvania zmluvného vzťahu, žalobca zmenil svoj Cenník, a to dodatkom č. 1, ktorý nadobudol účinnosť 21. februára 2012 a v tomto cenníku zaviedol predmetný vymáhaný jednorazový poplatok. Žalobca nepreukázal, že žalovaného oboznámil s touto zmenou Cenníka, ku ktorej došlo v priebehu trvania zmluvného vzťahu účastníkov konania. Podľa odvolacieho súdu tento dodatok č. 1 k cenníku žalobcu bol vypracovaný potom ako SPP-distribúcia a.s., Bratislava vydala svoj cenník za prístup do vysokotlakovej distribučnej siete a distribúciu plynu účinný od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012, kde v bode 4.7. tohto Cenníka je uvedený jednorazový poplatok za prekročenie ročného množstva distribuovaného plynu 60.000 m<sup>3</sup> pre odberné miesto o viac ako 15 %. Následne žalobca upravil dodatkom svoj cenník, v ktorom zaviedol taktiež predmetný poplatok. Odvolací súd konštatoval, že žalobca nepreukázal, že doplnenie svojho cenníka v priebehu trvania zmluvného vzťahu účastníkov konania od 1. januára 2012, a to s účinnosťou tohto dodatku č. 1 svojho cenníka od 21. februára 2012 oznámil žalovanému. Rovnako nepreukázal, že žalovaný ako odberateľ svojím podpisom potvrdil súhlas so zmenenými obchodnými podmienkami, medzi ktoré jednoznačne patrí aj dohoda o cene odoberaného plynu podľa cenníka a dohoda o ostatných poplatkoch, ktoré je žalovaný ako odberateľ povinný uhrádzať žalobcovi. Žalobca preto podľa odvolacieho súdu nepreukázal, že medzi účastníkmi konania došlo k dohode, v čase uzatvorenia predmetného zmluvného vzťahu s účinnosťou od 1. januára 2012, o poplatku za prekročenie odberu plynu podľa obchodných podmienok žalobcu a podľa jeho Cenníka účinného od účinnosti tejto zmluvy dňa 1. januára 2012. Žalovanému preto nevznikla v roku 2012 povinnosť zaplatiť žalobcovi jednorazový poplatok za prekročenie odberu plynu, pretože takýto poplatok žalobca zaviedol až v priebehu trvania zmluvného vzťahu účastníkov konania. Žalobca taktiež podľa odvolacieho súdu nepreukázal, že žalovaný súhlasil s týmito zmenenými obchodnými podmienkami a so zmenenou cenou spotreby plynu a s jednorazovým poplatkom za prekročenie spotreby plynu. Žalobca nepreukázal napokon ani to, že žalovaný mal vedomosť o tom, že za prekročenie spotreby plynu je povinný platiť tak vysoký jednorazový poplatok. Preto podľa odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby, ako vecne správny.

12. Odvolací súd ďalej napadnutým rozhodnutím odmietol odvolanie žalobcu proti výroku, ktorým prvoinštančný súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi alikvotnú časť tohto jednorazového poplatku vo výške 6,45 eur, pretože žalobca bol v tejto časti žaloby úspešný, preto nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania, proti takémuto výroku rozsudku okresného súdu.

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom výroku podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania je zrejmé, že namietať aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť a uplatniť si náhradu trov dovolacieho konania.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 2 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) v prvom rade skúmal, či dovolanie bolo podané včas.

15. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok a Najvyšší súd Slovenskej republiky prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti), už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti (vrátane podmienky, či bolo podané včas) bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.). Dovolačný súd postupoval aj v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

16. Podľa § 240 ods. 1 O. s. p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

17. Podľa § 240 ods. 2 O. s. p. zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

18. Podľa § 57 ods. 2 O. s. p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

19. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

20. V posudzovanej veci bol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 18. marca 2016, č. k. 4Cob/147/2015-139 doručovaný žalobcovi do vlastných rúk dňa 18. apríla 2016 a žalovanému dňa 15. apríla 2016. Predmetné rozhodnutie nadobudlo preto právoplatnosť (§ 159 ods. 1 O. s. p.) dňa 18. apríla 2016. Zákomom stanovená jednomesačná lehota na podanie dovolania skončila uplynutím dňa 18. mája 2016 (streda). Tento deň bol posledným dňom lehoty na podanie dovolania.

21. Žalobca však podal dovolanie na poštovú prepravu v piatok dňa 20. mája 2016 (č. l. 157), t. j. po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku.

22. Keďže zmeškanie lehoty, v ktorej môže účastník podať dovolanie, nie je možné odpustiť (§ 240 ods. 2 veta prvá O. s. p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie dovolateľa ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a/ C. s. p. odmietol, bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.